

FEKETE FARKAS TÍMEA

THE CAR IS DRIVING BACKWARDS... MIÉRT NE?

AVAGY SOKKOLÓAN HATÉKONY ANGOL NYELVTANÍTÁS A HELEN DORON MÓDSZERREL

Tizenéves korom elején kerültem először kapcsolatba úgy egy gyereksereggel, hogy feladatul kaptam a szabadidejük igényes eltöltésének megszervezését. Kihívás volt ez számomra és úgy döntöttem, hogy kicsit jobban utánanézek a témának, fejlesztem magam. Sok-sok elmélet, ötletelés, újratervezés és gyakorlati megvalósítás után úgy gondolom, hogy sikerült a kitűzött cél, és a „lányaim” élvezettel fejlődtek. Mindig valami olyanon törtem a fejem, ami nem megszokott, ütős, és ezáltal alkot majd maradandót a gyerkőcök fejében. Az idő előrehaladtával bebizonyosodott, hogy a pedagóguspálya az, amelyik a leginkább érdekel, s rövidesen pedagógiai középiskolában, majd egyetemen találtam magam.

Szabadidőmet szüntelenül a gyerekeknek szánt programok szervezése töltötte ki, illetve a saját magam képzése. Volt szerencsém olyan emberekkel találkozni, akik a mai napig példaértékű munkásságot folytatnak e téren, s tőlük nyerhettem betekintést a gyerektáborok szervezésébe, illetve gyakorlati megvalósításába is. Közben pedig folyamatosan játszottunk mi magunk, vezetők is. Élveztük a közös munkát a gyerekekkel, illetve a közösen eltöltött mókázás, utcán éneklős időt. Ebben találtam magamra, és ezt kerestem a későbbiekben is, amikor kiléptem az egyetem kapuin, és beléptem az általam nagyra értékelt első számú munkahelyemre. Középiszkolai tanár lettem. Angolt tanítottam angolul. Mily meglepő. Mindenki csodálkozott ezen, miközben én meg voltam, illetve vagyok is győződve róla, hogy a nyelveket kell tanítani, s nem pedig azokról kell tanítani egy másik nyelv segítségével. Nagy lendülettel, játszva, mutogatva, rímekben beszélve, mosollyal az arcomon és kérdőjelekkel a lelkemben jöttem rá arra, hogy erre itt nincs igény. Továbbmentem, alapsiskolában próbálgattam a szárnyaim, de ott is fontosabb volt a papírmunka, mint az élményszerű tanítás, úgyhogy tovább kerestem. Egy nagyon rossz reklám kapcsán kacsintott rám az a közösség, aminek köszönhetően ma valóban énekelve, táncolva, gyerekekkel és szülőkkel közösen nevetve oktatom az angol nyelvet. Kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

A Helen Doron Early English jelenti számomra a hobbim és a hivatásom találkozását. Immár 9 éve, a nyelvsuli szőnyegen körben ülve, apró párnákról pislognak rám a gyerkőcök ismeretre szomjas, kíváncsi és huncut tekintettel. Minden óra hosszas felkészülést igényel, mert nyolc gyereket 45 percig úgy lekötni, hogy közben mindenki kíváncsisága és kalandvágya ki legyen elégítve, nem egyszerű feladat. Többször izzadok meg egy-egy órám alatt, mint bármilyen más fizikailag

| a szerző felvételei

nehéz munka közben. Gondolom. Gondolom, azért, mert ez jelenti számomra a kihívást. Több gyerek hangos nevetését hallani egyszerre, miközben úgy sajátítják el az újabb és újabb szavakat, kifejezéseket és mondatokat, hogy igazából észre sem veszik, hogy kemény tanulási folyamat részesei. Ők „csak” játszanak. Jól érzik magukat. Ezért tanulnak és fejlődnek hihetetlen gyorsan. Egy-egy kaland után újabbra szomjasok, úgyhogy itt nincs megállás. Hajtja őket és engem is az újabb közös felderítés, kincskeresés, kacsaúztatás vagy ásás. Egyszerű, általuk ismert tevékenységeket viszünk be az óráinkra, csak adunk hozzájuk egy kis „kakastejet”, mint ahogy az egyik nagy tanítóm emlegette, a dolgok különös hozzávalóját.

Fontos pillére a módszerünknek az, hogy a gyerekek minden érzékszervét bekapcsoljuk a tanulási folyamatba. Ha virágokról tanulunk például, akkor megnézzük őket képen, majd élőben. Megszagoljuk őket, az ehető fajokkal pedig a gyors salátánkat ízesítjük, amit az óra alatt készítünk közösen a gyerekekkel. Ha ígéret tanulunk, a képi megismerést mozdulat követi, majd mozdulatsorokká alakítjuk őket. Ha zöldség és gyümölcs témánál járunk, akkor tapintunk, szaglászunk, ízlelünk az óráinkon, mondanom sem kell, hogy ezt mind angol nyelven. Ha a gyerkőcnek épp nem jut eszébe a megfelelő szó, akkor közösen, csoportszinten segítünk, s mindig jutalmazunk. Egy pacsí, egy fejszűrés mindenkinek kijár. Dícsérünk, pozitív szavakat használva, néha a meglepetéstől ájulást színlelve oldjuk a megszólni nem merő gyerkőc gátlásait, s nálunk előbb-utóbb mindenki megszereti az angol nyelvet. Megérti, s nem lesz gondja a suliban vagy a való életben, ha angolul kell megszólalnia, mert az angol nyelv jó élményeket ébreszt benne. Az angol nyelv a barátja. Ugrálunk, labdázunk, asztal alá bújunk, árnyjátékozunk, rizzsel teli tálban apró hangszereket keresünk, „saraskodunk” és kezét mosunk. Kék színű pokróc folyón kelünk át egy fapallón, ami a következő pillanatban csúszdává válik, s azon csobbanunk a vízbe. Mászor polisztíren koszorút varázsolunk kormányvá, és azt a buszt vezetjük, ami hátrafelé halad. Ülünk és állunk, majd újra leülünk, hogy elmondjunk valami fontosat, s a következő pillanatban már mikrofonnal a kezünkben énekelünk a dzsungel állatairól, a napi gyermekeendőről vagy a napszakokról. Gyurmából csigát vagy éppen alakzatokat gyúrunk, máskor krétával rajzolunk alakzatokat a földre, s azokon táncolunk, ugrálunk, szökkenünk, s még sorolhatnám. Helen Doron fejében olyan terebélyes és kreatív „liliomfa” nőtt, aminek sarjai megfelelő helyre ültetve valahogy nagyon jól képesek a fejlődésre a kreativitás további szintjeinek elérésére. Szeretem.

Nagyon fontosnak tartjuk továbbá a segédeszközök kivitelezését. Nemcsak a színvonalas grafika a lényeg, hanem az is, hogy szemet gyönyörködtet, elvarázsol az első pillanatban, meg is engedi a gyerekeknek, hogy játszanak, manipuláljanak vele. Nyírunk, ragasztunk, varrunk, újrahasznosítunk, és száz meg száz segédeszközt gyártunk le. Vécépapír-gurigából, tejesdobozok kupakjaiból, kiürült C-vitaminos dobozokból örült jó didaktikai segédeszközök szülehetnek. Azért írtam, hogy ezeket fontosnak tartjuk, mert mi egy közösségként működünk világszerte, s az inspiratív ötleteinket szívesen osztjuk meg egymással. Egészen hihetetlen, hogy született már az én kezeim között is olyan matató képkeret, amit egy dán kolleganő álmodott meg, illetve az én varrott, répákkal betömhető lyukas fazekam is született már újra görögönban is. Fontos a csapatszellem és az inspirálódás. Nálunk ez nagyon meg van szervezve. Évente több lehetőségünk van arra, hogy személyesen vagy akár az online térben osszuk meg egymással tapasztalatainkat, kérjük mások tanácsait, akik hasonló cipőben járnak például egy hiperaktív gyerkőc órabontó kényszerei kapcsán. Együtt töltődünk fel, együtt ugrunk neki egy újabb és újabb kihívásnak, és ennek így van értelme és kerete. Szeretem a munkám. Feltölt, kikapcsol és fejleszt.

Helen Doron, a módszerünket megalapító és megálmodó pedagógus, aki a maga 60+ korával ma is tanít nemcsak gyerekeket, de minket, tanárokat is, azt mondja, hogy a mi munkánk egy asztal, aminek négy lába van. Minden láb egyforma fontos, mert egyik a másik nélkül mit sem ér. A négy láb pedig a módszer, a gyerekek, a segédeszközök és a tanár. Ez volt az a mondat, ami elsőként égett a tudatomban, amikor a képzésen izgulva, néha vért izzadva ültem társaimmal. Akkor még nem is tudtam, hogy megtaláltam, amit kerestem. Ebben a szerepben, hivatásban, munkakörben vagyok önmagam, egy kerek egész.

